

Pád na dno. Komunisté se po sto letech nedostali do parlamentu

- CZ24 News | 10. října 2021

ČESKO: Komunistická strana má problém. Poprvé od svého vzniku v roce 1921 totiž nepronikla do parlamentu a získala jen 3,6 procenta hlasů, tedy výrazně méně, než jí přisuzovaly předvolební průzkumy. Jedná se o volební debakl, bezprostředně po vyhlášení výsledků voleb skončil ve funkci předsedy Vojtěch Filip, jenž stranu vedl 16 let.

Komunisté získají 3,6 procenta hlasů, což je zhruba polovina výsledku z roku 2017. Tehdy měli 7,76 procenta a 15 mandátů, podobný výsledek označil Filip na jaře za cíl KSČM. Poslední průzkum agentury Median komunistům předpověděl zisk 4,4 procenta. „Velmi mě to překvapilo, protože před několika týdny i průzkumy veřejného mínění oscilovaly kolem pěti procent. Když jsem se setkával s občany, tak ani na náměstích ani na ulicích při osobní kampani tomu nic nenasvědčovalo. Jednou z možnou příčin je únava ze stávajících politických stran,“ sdělil Filip, kterému se podle jeho slov nepodařilo překlenout rozpory mezi levicovými stranami.

Filip po jednání výkonného výboru, který se sešel poté, co byl výsledek voleb znám, okamžitě rezignoval na svou funkci. Komunisty dočasně povede současný 1. místopředseda Petr Šimůnek a místopředseda Václav Ort.

Pro komunisty se jedná o debakl a historický neúspěch. Do parlamentu se totiž nedostali poprvé od svého vzniku před sto lety. Poprvé také neuspěli ve sněmovních volbách v historii samostatné České republiky a po sametové revoluci. Komunistům paradoxně srazilo vaz jejich vládní angažmá. Od roku 1989 byli prozatím vždy v opozici, v posledním funkčním období však podporovali vládu premiéra Andreje Babiše (ANO). Právě to komunistům vyčítali i někteří jejich vlastní příznivci, nespokojenost panovala také uvnitř strany.

Komunisté přitom v posledních čtyřech letech představovali na tuzemské politické scéně podstatný článek. Jejich předseda Vojtěch Filip byl dokonce 1. místopředsedou Poslanecké sněmovny, další politici byli v lukrativních funkcích. Například do čela jednoho z nejdůležitějších sněmovních výborů, rozpočtového výboru, si komunisté prosadili svou poslankyni Miloslavou Vostrou.

KSČM navíc propadla i s některými svými lídry. Do čela pražské kandidátky například dosadili kontroverzní Martu Semelovou, která se už před čtyřmi ani z prvního místa do sněmovny nedostala, byla vedoucí kandidátkou do komunálních voleb v Praze v roce 2018, kde komunisty dovedla mimo magistrátní zastoupení. Také tentokrát byla slabým článkem. Nejvíce přednostních hlasů dostal v Praze Jiří Dolejš, jehož strana odstavila až na deváté místo kandidátky, voliči mu dali víc než o tisíc hlasů více než Semelové. Tu dokonce přeskákal i pátý Josef Skála.

Komunisté navíc ztratili i ve svých tradičních baštách. Přes pět procent se těsně nedostali ani ve středočeském Kladně, kde mívali dlouhodobě podporu. Nedařilo se jim ani na severu Čech v Ústeckém kraji. V něm si komunisté připsali jen 3,92 procenta. Přitom jde o kraj, kde ještě loni měli komunisté svého hejtmana. Právě Ústecký kraj je tak jeden z těch, kde komunisté propadli nejvíce.

Sobotní výsledek znamená největší propadák komunistů za posledních více než 30 let. I předtím vládla KSČM v Československu několik desetiletí. Po vítězství ve volbách v roce 1946 se o dva roky později dostala strana definitivně k moci, její éra u moci je běžně spojována s tvrdými politickými perzekucemi a popravami. Komunisté se drželi v popředí ještě chvíli po listopadové revoluci v roce

1989, i potom však byli pravidelně součástí Poslanecké sněmovny.

Je to tak nejen největší propadák za posledních 30 let, ale také za léta, kdy komunisté tvrdě vládli Československu. K moci se dostali po druhé světové válce a vládli zde totalitním režimem 40 let až do roku 1989, kdy nastala sametová revoluce.

Vedení KSČM slíbilo rezignaci už loni na podzim v reakci na prohru ve volbách do krajských zastupitelstev a třetiny Senátu. Dostali se pouze do čtyř krajských zastupitelstev ze 13 a ztratili křeslo hejtmána v Ústeckém kraji. Kvůli epidemickým opatřením pak ale několikrát KSČM posunula volební sjezd a Filip ustál hlasování o své odvolání na zasedání ústředního výboru. Rezignaci na stranickou funkci z loňského podzimu potvrdila letos v létě pouze europoslankyně Kateřina Konečná, která je považovaná za nejpravděpodobnější Filipovu nástupkyni.

Před sídlem strany se také začaly během večera hromadit svíčky, které před budovu někdo přinesl.

Hřbitovní svíčky před hlavním sídlem KSČM. Foto: Vojtěch Drbohlav

Kdo stranu povede mimo sněmovnu, není jasné, největší favoritkou je však europoslankyně Kateřina Konečná. Ta v sobotu večer vystoupila na tiskové konferenci společně s týmem, s nímž by stranu chtěla vést. Zdůraznila, že chce být tradiční levicí, akcentovat progresivní témata nechce. Dodala také, že pokud by se stala předsedkyní, ponechala by si křeslo poslankyně Evropského parlamentu.

Kateřina Konečná představila tým, s nímž chce vést KSČM. Foto: Vojtěch Drbohlav